

การศึกษาตัวแปรด้านจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

A Study of Psychological Characteristics Related to Research Competency
of Pre-Service Teachers in Surindra Rajabhat University

วัชรารณณ์ เรืองสิทธิ์ และศิริพร เกตุสรนัย*

Watcharaporn Ruangsit and Siriporn Ketsanoi*

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ 32000
Faculty of Education, Surindra Rajabhat University, Muang, Surin 32000, Thailand

*Corresponding author, e-mail: Sirigamemay3@gmail.com

(Received: Apr 30, 2024; Revised: Aug 6, 2024; Accepted: Aug 9, 2024)

บทคัดย่อ

สถาบันผลิตครูควรพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูให้มีสมรรถนะการวิจัย เนื่องจากยังขาดความรู้ ทักษะ เจตคติ ต่อการทำวิจัย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาตัวแปรด้านจิตลักษณะและสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู 2) หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านจิตลักษณะกับสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู 3) สร้างสมการพยากรณ์ สมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 245 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวัดจิตลักษณะ และแบบประเมิน สมรรถนะการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษาวิชาชีพครูมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง การกำกับตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับความวิตกกังวลภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และระดับสมรรถนะการวิจัยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ การกำกับตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะการวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 3) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การกำกับตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเองสามารถพยากรณ์สมรรถนะการวิจัยของนักศึกษา วิชาชีพครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะการวิจัยได้ร้อยละ 53.50 โดยเขียน สมการดังนี้ สมการในรูปคะแนนดิบ $Y = 0.954 + 0.768 X_{ACH} + 0.523 X_{REG} + 0.344 X_{EST}$ สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z = 0.743 Z_{ACH} + 0.506 Z_{REG} + 0.299 Z_{EST}$ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้ในการพัฒนานักศึกษาครูต่อไป

คำสำคัญ ตัวแปรด้านจิตลักษณะ สมรรถนะการวิจัย นักศึกษาวิชาชีพครู

Abstract

Teacher production institutions should cultivate research competency in pre-service teachers, as currently they are lack knowledge, skill, attitude towards research. The objectives of this research were 1) to study psychological characteristics and research competency of pre-service teachers 2) to find the relationship between psychological characteristics and research competency of pre-service teachers 3) to create an equation to predict research competency of pre-service teachers. The sample comprised 245 pre-service teachers who were in the third year at Surindra Rajabhat University, the academic year 2023, selected by a cluster random sampling method. The research instruments included a psychological characteristics measurement form and research competency assessment form. Data were analyzed using mean, standard deviation and multiple regression analysis. The results of the research revealed that 1) pre-service teachers overall had a high level of self-esteem, self-regulation and achievement motivation, a moderate level of anxiety and a high level of research competency 2) achievement motivation, self-regulation and self-esteem were positively associated with research competency with the statistical significance level of 0.05 3) achievement

motivation, self-regulation and self-esteem were able to predict research competency of pre-service teachers with the statistical significance level of 0.05, and collaboratively predicted research competency by 53.50%, which can be written in the form of the following equations. The equation in the form of raw scores: $Y = 0.954 + 0.768 X_{ACH} + 0.523 X_{REG} + 0.344 X_{EST}$ The equation in the form of standardized scores: $Z = 0.743 Z_{ACH} + 0.506 Z_{REG} + 0.299 Z_{EST}$. The relevant organizations should utilize the acquired knowledges to further development of pre-service teachers.

Keywords: Psychological characteristics, Research competency, Pre-service teachers

บทนำ

การวิจัยเข้ามามีบทบาทสำคัญของวงการศึกษาอย่างชัดเจน นับตั้งแต่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ระบุให้ครูผู้สอนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้สอนทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ (Nonsuwan, 2020) นอกจากนี้ พ.ศ.2556 คณะกรรมการคุรุสภาได้กำหนดสมรรถนะและมาตรฐานวิชาชีพครูว่าผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องมีมาตรฐานความรู้ สมรรถนะ และประสบการณ์วิชาชีพในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งต้องมีสมรรถนะวิชาชีพครูครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ (Office of the Teachers Council of Thailand, 2013) การวิจัยจึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่ครูผู้สอนต้องนำมาใช้พัฒนาองค์ความรู้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนเพื่อให้บรรลุมาตรฐานหรือตามที่หลักสูตรกำหนด สถาบันผลิตครูจำเป็นต้องพัฒนานักศึกษาครูให้มีองค์ความรู้และสมรรถนะที่เหมาะสมกับการศึกษาสมัยใหม่ จะต้องปรับเปลี่ยนหลักสูตรการสอน กระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในเชิงปฏิบัติ เน้นทักษะส่งเสริมกระบวนการคิด การสื่อสาร ความร่วมมือ เทคโนโลยีมากกว่าการเน้นเนื้อหาวิชา เพราะจะส่งผลให้ผู้เรียนขาดสมรรถนะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต นอกจากนี้ นักศึกษาวิชาชีพครูยังต้องมีสมรรถนะสำคัญ 3 สมรรถนะ ประกอบด้วย 1) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้ 2) เลือกใช้ผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ และ 3) ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนได้ และได้มีการกำหนดให้นักศึกษาวิชาชีพครูต้องทำวิจัยในชั้นเรียน โดยมุ่งเน้นให้บัณฑิตครูมีความสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้ส่งเสริมให้บัณฑิตครูมีสมรรถภาพการวิจัยมากขึ้นกว่าเดิม (Office of the Education Council, 2017)

สำหรับคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์มีภารกิจสำคัญ คือ การผลิตและพัฒนาครู ส่งเสริมการทำวิจัยและพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาวิชาชีพครูเพื่อเป็นครูนวัตกรรมสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ แต่ยังพบว่ามีปัญหาในการวิจัย เช่น การสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาการวิจัย ขาดทักษะและความมั่นใจในการทำวิจัย ขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนรายงานการวิจัยให้ถูกหลักการ มีความรู้สึกไม่สนุกและกังวลในการทำวิจัย ขาดความสามารถในการกำกับตนเองในการทำวิจัย ส่งผลให้ผู้เรียนทำวิจัยไม่สำเร็จตามกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Iamsaard & Jansongsang (2019) พบว่า มีปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนหลายประการ เช่น นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่สามารถที่จะทำวิจัยได้ด้วยตนเอง การทำวิจัยของนักศึกษายังเป็นลักษณะลอกเลียนแบบงานวิจัยของผู้อื่นมากกว่าการคิดเองทำเอง ขาดทักษะและเจตคติที่ดีต่อการทำวิจัย รู้สึกตระหนกกังวลกับการเรียนรายวิชาที่เกี่ยวกับการวิจัย ส่งผลให้นักศึกษาวิชาชีพครูขาดทักษะในการสร้างองค์ความรู้และปัญญาด้วยตนเอง อาจส่งผลให้เกิดปัญหาระยะยาวหลังจากสำเร็จการศึกษาและประกอบอาชีพครูในอนาคต และงานวิจัยของ Govittayangkull & Phutthima (2023) ที่ได้ศึกษาพัฒนาสมรรถนะการวิจัยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาวิชาชีพครูพบว่า มีปัญหาทางการวิจัยในเรื่อง มโนทัศน์การวิจัยที่คลาดเคลื่อน การเลือกปัญหาการวิจัย การกำหนดวิธีการแก้ปัญหา และการนำนวัตกรรมไปใช้มากที่สุด จากที่กล่าวมานี้สะท้อนว่าการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครูยังเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการพัฒนาต่อไป หากนักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะการวิจัย ได้แก่ มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อการวิจัยจะทำให้การทำวิจัยประสบความสำเร็จ มีคุณภาพ และส่งผลต่อการประกอบอาชีพครูในอนาคต คือ ครูสามารถทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนได้ การพัฒนาสมรรถนะการวิจัยควรกระทำไปพร้อมกับการส่งเสริมจิตลักษณะ ซึ่งจิตลักษณะ คือ ลักษณะการแสดงออกจากความรู้สึกนึกคิดทางจิตใจ เป็นองค์ประกอบของบุคคลมีลักษณะแตกต่างกันไป (Bandura, 1986) เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การกำกับตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง และความวิตกกังวล

การส่งเสริมจิตลักษณะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการของการรวบรวมและสังเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ทำให้ผู้เรียนมีความพยายามสูง มุ่งมั่นอดทน (Nonsuwan, 2020) และยังช่วยให้ผู้เรียนมีความตั้งใจทำวิจัยให้สำเร็จได้ทันเวลา โดยมีความพยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ แล้วมีความภาคภูมิใจเมื่อทำวิจัยสำเร็จ (Wigomwayagorn *et al.*, 2021) สอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ McClelland (1985) ที่ว่าบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมีความปรารถนาร่งกล้าในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ มีการกำหนดเป้าหมาย มีความมุ่งมั่น จะพยายามควบคุมกำกับพฤติกรรมตนเองให้ไปถึงเป้าหมายตามเวลาที่กำหนด ดังแนวคิดการกำกับตนเองของ Bandura (1986) และเมื่อผู้เรียนทำวิจัยได้ตามเป้าหมาย จะทำให้ตนเองรู้สึกมีคุณค่า เกิดความภาคภูมิใจ สอดคล้องกับแนวคิดการเห็นคุณค่าในตนเองของ Coopersmith (1981) ที่ว่าการเห็นคุณค่าในตนเองคือความรู้สึกมีค่าเมื่อทำงานได้ประสบความสำเร็จ ทำให้บุคคลมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน แต่ในการปฏิบัติงานอาจมีสถานการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนตื่นตัวเกิดความกังวล ถ้าความวิตกกังวลเกิดในระดับต่ำจะทำให้ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ที่ดี ดังแนวคิดของ Spielberger ที่ว่าความวิตกกังวลถ้าบุคคลมีความวิตกกังวลในระดับต่ำจะทำให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดี Rungsaung (2017) จากที่กล่าวมาตัวแปรจิตลักษณะมีความสำคัญที่ควรพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน จิตลักษณะสามารถพัฒนาได้เริ่มตั้งแต่การเลี้ยงดูในวัยเด็ก และการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนสามารถสร้างหรือส่งเสริมผ่านการใช้โปรแกรม หรือฝึกอบรมได้ ดังงานวิจัยของ Rungsaung (2017) ที่พัฒนาการเห็นคุณค่าในตัวเองของนักเรียนโดยการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม และ Seesakaew (2019) ที่เสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ยังเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และยังพบว่าจิตลักษณะมีความสัมพันธ์กันในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ดังงานวิจัยของ Boonchoo (2017) พบว่า นักเรียนที่มีระดับการกำกับตนเองในการเรียนคณิตศาสตร์สูง จะมีความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ต่ำ จะมีการควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ดีและแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ได้ดี ส่วนกลุ่มที่มีระดับการกำกับตนเองต่ำ จะมีความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูง มีการควบคุมพฤติกรรมตนเองน้อยมาก และไม่สนใจคิดแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ จากความสำคัญที่กล่าวมาจะเห็นว่าตัวแปรด้านจิตลักษณะและสมรรถนะการวิจัยมีความสำคัญ และพบว่ายังไม่มีงานวิจัยศึกษาตัวแปรด้านจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู ทำให้ยังไม่มีองค์ความรู้ในเรื่องนี้ที่จะนำไปใช้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาตัวแปรด้านจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้มาพัฒนานักศึกษาวิชาชีพครูต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาตัวแปรด้านจิตลักษณะและสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
2. เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านจิตลักษณะกับสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณที่มีกระบวนการเกิดขึ้นในชั้นเรียนและเน้นการมีส่วนร่วม โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ที่เรียนรายวิชาการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 หมู่เรียน รวม 635 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ที่เรียนรายวิชาการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 8 หมู่เรียน ซึ่งมีจำนวน 245 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ใช้การวิเคราะห์ถดถอยแบบขั้นตอน ควรใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 40 เท่าของตัวแปรพยากรณ์ (Phusee-orn, 2018) ซึ่งตัวแปรพยากรณ์มี 4 ตัว ได้กลุ่มตัวอย่าง $4 \times 40 = 160$ คน เพื่อป้องกันการขาดหายของกลุ่มตัวอย่าง หรือความไม่สมบูรณ์ของข้อมูล ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 245 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรพยากรณ์ คือ ตัวแปรด้านจิตลักษณะ ได้แก่ การกำกับตนเอง การเห็นคุณค่าในตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความวิตกกังวล

ตัวแปรเกณฑ์ คือ สมรรถนะการวิจัย ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ด้านทักษะการวิจัย และด้านเจตคติต่อการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบประเมินสมรรถนะการวิจัย มีลักษณะข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำแนกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ด้านทักษะการวิจัย และด้านเจตคติต่อการวิจัย จำนวน 30 ข้อ การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้ ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบประเมินสมรรถนะการวิจัย ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของสมรรถนะการวิจัยจากแนวทางการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบประเมิน เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด นำแบบประเมินสมรรถนะการวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวิจัย ด้านการวัดประเมินผล และด้านจิตวิทยา จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ ได้ค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.8 ถึง 1 และนำแบบประเมินสมรรถนะการวิจัยที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 แล้วจัดพิมพ์แบบประเมินสมรรถนะการวิจัยฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบวัดจิตลักษณะ มีลักษณะข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดำเนินการดังนี้ ผู้วิจัยกำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดจิตลักษณะ ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของจิตลักษณะจากแนวทางการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบวัดจิตลักษณะ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยสร้างแบบวัดจิตลักษณะประกอบด้วย แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง จำนวน 15 ข้อ แบบวัดการกำกับตนเอง จำนวน 15 ข้อ แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 15 ข้อ แบบวัดความวิตกกังวล จำนวน 15 ข้อ นำแบบวัดจิตลักษณะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการวิจัย ด้านการวัดประเมินผล และด้านจิตวิทยา จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์ ได้ค่า IOC มีค่าตั้งแต่ 0.8 ถึง 1 และนำแบบวัดจิตลักษณะที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 แล้วจัดพิมพ์แบบวัดจิตลักษณะฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นและตรวจสอบคุณภาพแล้วไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ขอความร่วมมือจากอาจารย์ที่สอนรายวิชาการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ ในการใช้แบบประเมินสมรรถนะการวิจัย และแบบวัดจิตลักษณะกับนักศึกษาวิชาชีพรูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. จัดเตรียมแบบประเมินสมรรถนะการวิจัยและแบบวัดจิตลักษณะ ทั้ง 2 ฉบับ ให้เพียงพอกับกลุ่มตัวอย่าง
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล สมรรถนะการวิจัยและจิตลักษณะกับนักศึกษาวิชาชีพรู
4. ตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จากนั้นจึงวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. หาความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นคุณค่าในตนเอง การกำกับตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความวิตกกังวลกับสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ และสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาตัวแปรด้านจิตลักษณะและสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผลการศึกษาตัวแปรด้านจิตลักษณะของนักศึกษาวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พบว่า นักศึกษาวิชาชีพรู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มีจิตลักษณะภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 1.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวแปรพบว่า ตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การเห็นคุณค่าในตนเอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 1.05) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 1.04) และการกำกับตนเอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$, S.D. = 1.08) และตัวแปรที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความวิตกกังวล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 1.24) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรด้านจิตลักษณะของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ตัวแปรด้านจิตลักษณะ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
การเห็นคุณค่าในตนเอง	245	3.93	1.05	มาก
การกำกับตนเอง	245	3.59	1.08	มาก
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	245	3.90	1.04	มาก
ความวิตกกังวล	245	3.02	1.24	ปานกลาง
เฉลี่ย	245	3.61	1.10	มาก

ผลการศึกษาสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มีระดับสมรรถนะการวิจัยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.95) เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านเจตคติต่อการวิจัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.93) รองลงมาคือ ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.91) และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด คือ ด้านทักษะการวิจัย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 1.00) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

สมรรถนะการวิจัย	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความหมาย
ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย	245	3.73	0.91	มาก
ด้านทักษะการวิจัย	245	3.51	1.00	มาก
ด้านเจตคติต่อการวิจัย	245	3.81	0.93	มาก
เฉลี่ย	245	3.68	0.95	มาก

2. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านจิตลักษณะกับสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านจิตลักษณะกับสมรรถนะการวิจัยพบว่า ตัวแปรด้านจิตลักษณะ ได้แก่ การเห็นคุณค่าในตนเอง การกำกับตนเอง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะการวิจัยและมีความสัมพันธ์ในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.631 0.699 และ 0.743 ตามลำดับ และพบว่า ความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการวิจัยอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.032 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านจิตลักษณะกับสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ตัวแปร	สมรรถนะการวิจัย	การเห็นคุณค่าในตนเอง	การกำกับตนเอง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ความวิตกกังวล
สมรรถนะการวิจัย	1.000	0.631*	0.699*	0.743*	0.032
การเห็นคุณค่าในตนเอง		1.000	0.568*	0.672*	0.082
การกำกับตนเอง			1.000	0.731*	0.154
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์				1.000	0.137
ความวิตกกังวล					1.000

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลการสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ผลการสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การกำกับตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเอง มีค่าสัมประสิทธิ์ในรูปคะแนนดิบเท่ากับ 0.768 0.523 และ 0.344 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์ในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ 0.743 0.506 และ 0.299 ตามลำดับ ค่าคงที่ของสมการในรูปคะแนนดิบเท่ากับ 0.954 สามารถพยากรณ์สมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครูได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะการวิจัยได้ร้อยละ 53.50 ดังตารางที่ 4 โดยเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 0.954 + 0.768 X_{ACH} + 0.523 X_{REG} + 0.344 X_{EST}$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = 0.743 Z_{ACH} + 0.506 Z_{REG} + 0.299 Z_{EST}$$

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรด้านจิตลักษณะกับสมรรถนะการวิจัย

ตัวแปรด้านจิตลักษณะ	Unstandardized coefficients		Standardized coefficients	t	sig
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่	0.954	0.176		5.425*	0.000
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	0.768	0.044	0.743	17.283*	0.000
การกำกับตนเอง	0.523	0.070	0.506	7.477*	0.000
การเห็นคุณค่าในตนเอง	0.344	0.078	0.299	4.414*	0.000
R = 0.734, R ² = 0.535, adjusted R ² = 0.532					

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาตัวแปรด้านจิตลักษณะและสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ มีระดับการเห็นคุณค่าในตนเอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นการประเมินค่าตนเองตามความรู้สึกว่าตนเองมีค่า มีความเชื่อมั่น มีความสามารถในการทำสิ่งต่าง ๆ ได้ประสบความสำเร็จ ในชั้นเรียนการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเห็นคุณค่าในตนเอง ได้แก่ การมีส่วนร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน การทำงานกลุ่ม การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Coopersmith (1981) ที่กล่าวว่า บุคคลทุกคนต่างมีคุณค่าในตนเอง บุคคลจะเห็นคุณค่าของตนเองเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นโดยใช้กระบวนการกลุ่มหรือการปรึกษาทางจิตวิทยา บรรยาภาสในกระบวนการกลุ่มเอื้อให้สมาชิกในกลุ่มยอมรับกันและกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรมได้พึงพาอาศัยกัน และงานวิจัยของ Rungsang (2017) ที่ได้พัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ถูกรังแกด้วยโลกโซเชียล โดยใช้กลุ่มการปรึกษาทางจิตวิทยาพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่ถูกรังแกด้วยโลกโซเชียลมีระดับการเห็นคุณค่าในตนเองเพิ่มมากขึ้นหลังใช้กลุ่มการปรึกษา มีระดับการกำกับตนเองภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการกำกับตนเองเป็นกระบวนการที่บุคคลสามารถวางแผน ตั้งเป้าหมาย และกำกับพฤติกรรมการเรียนรู้ได้ เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ Bandura (1986) การเรียนรู้โดยการกำกับตนเองเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนเริ่มต้นกิจกรรมการเรียนรู้โดยการมีเป้าหมายของตนเอง โดยอาศัยทักษะและความรู้ เพื่อให้ทำงานได้สำเร็จ ในระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนจะมีการสังเกตตนเอง การตัดสินใจตนเอง และมีการปฏิบัติต่อการรับรู้ความก้าวหน้าของตนเองเมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง เช่น ในชั้นเรียนอาจารย์ผู้สอนได้มอบหมายงานให้ผู้เรียนทำรายงานการวิจัย ผู้เรียนได้ตั้งเป้าหมายในการทำรายงาน เช่น จะต้องทำรายงานให้เสร็จทันเวลา ทำรายงานให้มีคุณภาพ เพื่อได้คะแนนดี ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Danpradit & Sontrirat (2015) ที่พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 2 มีระดับการกำกับตนเองอยู่ในระดับมาก ในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคให้สำเร็จ มีระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ดี และประสบความสำเร็จ ด้วยความพยายามอดทน ซึ่งอาจสะสมมานานตั้งแต่วัยเด็ก นอกจากนี้ในชั้นเรียนได้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ

อาจารย์ผู้สอนได้มีการกำหนดเป้าหมายที่จะให้ผู้เรียนผ่านเกณฑ์การเรียนรู้ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสิ่งที่เรียนรู้ และพัฒนาขึ้นในตัวของผู้บุคคล โดยการจัดกระบวนการฝึกอบรมเพื่อเรียนรู้และพัฒนาแรงจูงใจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Saetang (2019) ได้ใช้กิจกรรมจิตตปัญญาศึกษาพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า หลังจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมจิตตปัญญาศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่เพิ่มขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีระดับความวิตกกังวล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะผู้เรียนอาจมีความวิตกกังวลในจิตใจอยู่แล้ว และมีสถานการณ์กระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสนอง แสดงความระมัดระวังวิตกกังวลออกมาแตกต่างกัน เช่น การนำเสนอหน้าชั้นเรียน การตอบคำถามในชั้นเรียน ดังแนวคิดของ Spielberg ที่กล่าวว่า ความวิตกกังวลเป็นการความรู้สึกไม่สบายใจเป็นความรู้สึกต่อสถานการณ์บางอย่าง ซึ่งความวิตกกังวลมี 2 ลักษณะความวิตกกังวลที่เป็นลักษณะประจำตัว และความวิตกกังวลที่มีต่อสถานการณ์ โดยความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นในแต่ละคนแม้จากสาเหตุเดียวกันก็มีความรุนแรงไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ และการปรับตัวของแต่ละคน (Kalunchai, 2017) และมีระดับสมรรถนะการวิจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการประเมินสมรรถนะการวิจัย ผู้เรียนได้ประเมินหลังจากที่ผู้เรียนได้เรียนรายวิชาการวิจัยและพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้แล้วเสร็จ นักศึกษาได้รับความรู้เนื้อหาการวิจัย มีทักษะการทำวิจัย และมีเจตคติต่อการวิจัย ซึ่งการประเมินสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาเป็นการสร้างมาตรฐานเพื่อใช้ในการช่วยให้เกิดความมั่นใจในสมรรถภาพของตนเองว่า สามารถปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จในระดับใด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bhiromrat & Ruttanawarn (2022) ที่ศึกษาระดับสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่า นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูมีระดับสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านจิตลักษณะกับสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การกำกับตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับสมรรถนะการวิจัย และมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการวิจัยในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.743 0.699 และ 0.631 ตามลำดับ พบว่า ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีขนาดความสัมพันธ์กับสมรรถนะการวิจัยมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีเป้าหมายในการเรียน ผู้สอนมีการมอบหมายให้ผู้เรียนทำวิจัยจริง การวิจัยมีความท้าทาย ทำให้ผู้เรียนมีมุ่งมั่นทำให้สำเร็จ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นตัวแปรด้านจิตลักษณะที่สำคัญที่ทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จและควรพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ McClelland (1985) ที่กล่าวว่า สามารถฝึกบุคคลให้รู้จักคิดและแสดงออกให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ และลักษณะงานที่เสริมสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นงานที่เปิดโอกาสให้ได้รับผิดชอบเป็นสัดส่วน มีอิสระในการตัดสินใจ แก้ปัญหาด้วยตนเอง มีความยากง่ายพอดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Seesakaew (2019) ที่ได้พัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การสอนแบบให้ผู้เรียนปฏิบัติงานจริง ผู้เรียนได้คิดและแก้ปัญหาด้วยตนเอง นอกจากนี้พบว่า ตัวแปรการกำกับตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเองมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการวิจัย ทั้งนี้เป็นเพราะการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในชั้นเรียน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ การประสานงานกลุ่ม การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนในเนื้อหาที่เรียน กำกับตนเองให้ไปถึงตั้งเป้าหมาย เมื่อบรรลุเป้าหมายย่อมเกิดความภูมิใจในตนเอง ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การกำกับตนเอง และการเห็นคุณค่าในตัวเอง เป็นจิตลักษณะพื้นฐานที่ดีควรพัฒนาให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนระดับมาก โดยการเริ่มจากการอบรมเลี้ยงดู การตั้งเป้าหมายในการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การได้ใช้ความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ (Coopersmith, 1981) และการเสริมแรงทางบวกช่วยเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ทำให้ได้การสนับสนุน การยกย่อง ชมเชย การให้กำลังใจผู้เรียนในชั้นเรียน Bandura (1986) และพบว่า ตัวแปรจิตลักษณะด้านความวิตกกังวล มีความสัมพันธ์กับสมรรถนะการวิจัยในระดับน้อย ทั้งนี้เป็นเพราะผู้เรียนแสดงความวิตกกังวลต่อสถานการณ์การทำวิจัยแตกต่างกัน ตลอดจนบรรยากาศในชั้นเรียนสร้างความรู้สึกวิตกกังวลให้ผู้เรียนน้อย ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในชั้น ทำให้ผู้เรียนไม่เกิดความรู้สึกอยู่ตามลำพังในชั้นเรียน แต่อย่างไรก็ตามความวิตกกังวลเป็นตัวแปรด้านจิตลักษณะที่เกิดกับผู้เรียนในระดับต่ำจะส่งผลดีแต่ถ้ามีความวิตกกังวลอยู่ในระดับสูงหรือรุนแรงจะทำให้แก้ปัญหาในการทำงานได้ไม่มีประสิทธิภาพ ดังแนวคิดของ Spielberg ที่กล่าวว่า ความวิตกกังวลคือ การตอบสนองของอารมณ์ที่เกิดขึ้นหลายสาเหตุ เช่น ความรู้สึกไม่สบายใจ ความกลัว ต่อการตอบสนองสิ่งเร้า แต่การที่บุคคลมีความวิตกกังวลในระดับต่ำนั้น จะทำให้มีความกระตือรือร้น สามารถสังเกตสิ่งแวดล้อมได้ดี เรียนรู้ได้ดีและมีความคิดสร้างสรรค์ การดำเนินชีวิตเป็นปกติ แต่ถ้าบุคคลมีความวิตกกังวลในระดับสูงหรือรุนแรงจะทำให้บุคคลมีการรับรู้ลดลง ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ มีความอดทนต่อสิ่งกระตุ้น

ต่าง ๆ ได้น้อย ความสามารถในการแก้ปัญหาลดลง ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นตัวแปรความวิตกกังวลจึงเป็นตัวแปรที่ต้องควบคุมให้เกิดกับผู้เรียนน้อยที่สุด ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้โปรแกรมพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kalunchai (2017) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความวิตกกังวลต่อการสอบลดลงหลังจากใช้โปรแกรมการปรับความคิด

3. ผลการสร้างสมการพยากรณ์สมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การกำกับตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถพยากรณ์สมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะการเรียนในห้องเรียนมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในชั้นเรียน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ การมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในเนื้อหา เน้นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งแบบเดี่ยว แบบคู่ และแบบกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้การทำงานร่วมกัน มีวินัยในการทำงาน ช่วยให้นักศึกษาถูกกระตุ้นให้มีแรงจูงใจเพื่อที่จะประสบความสำเร็จ หรือบรรลุเป้าหมายของตนเอง เมื่อผู้เรียนมีแรงขับเคลื่อนภายในและความมั่นใจในศักยภาพตนเอง มีจุดมุ่งหมายที่แน่วแน่ มีความสามารถในการกำกับตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ลักษณะทางด้านจิตใจและสมรรถนะการวิจัยถูกพัฒนาขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Poonputta (2018) ที่พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีสมรรถนะการวิจัยเพิ่มขึ้น หลังจากจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างหลากหลาย สอนทั้งทฤษฎีและลงมือปฏิบัติให้เรียนรู้เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน มอบภาระงานให้นักศึกษาทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาจริงในโรงเรียน และพบว่า จิตลักษณะสามารถร่วมกันพยากรณ์สมรรถนะการวิจัยได้ร้อยละ 53.50 ทั้งนี้เป็นเพราะยังมีตัวแปรด้านอื่นที่ส่งผลต่อสมรรถนะการวิจัยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Boonpen *et al.* (2018) กล่าวว่า การที่จะทำวิจัยให้สำเร็จนั้นคือ การที่บุคคลสามารถได้ทำงานวิจัยตามที่ตนเองสนใจ และสามารถผลิตผลงานหรือองค์ความรู้ที่ตนสนใจออกมาได้ตามแผนที่ตั้งไว้ และงานวิจัยนั้นสามารถเกิดประโยชน์ในสาขาวิชาของตน ซึ่งการที่นักวิจัยจะประสบความสำเร็จในการทำงานวิจัยได้นั้น จำเป็นต้องมีสมรรถนะวิจัยอันประกอบด้วยสมรรถนะรายย่อยหลายด้านเป็นพื้นฐาน และหลอมรวมภายในตัวคน ๆ เดียวกัน โดยสมรรถนะวิจัยหลักจะประกอบด้วยความรู้ ทักษะความสามารถในการทำวิจัยและคุณลักษณะส่วนบุคคล นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยที่จะทำให้งานวิจัยสำเร็จมีหลายประการ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการงาน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมขององค์กรอีกด้วย

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การศึกษาตัวแปรด้านจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการวิจัยของนักศึกษาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีระดับจิตลักษณะและสมรรถนะการวิจัยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การกำกับตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นจิตลักษณะพื้นฐานที่ดีเพียงแต่จะต้องได้รับการพัฒนาส่งเสริมให้เกิดกับผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนเน้นการเสริมสร้างการมีปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน การมีส่วนร่วมกิจกรรม ทำงานเป็นกลุ่ม ได้รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฝึกให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายในการเรียน เมื่อผู้เรียนไปถึงเป้าหมาย ควรเสริมแรงด้านบวกด้วยการให้รางวัล หรือกล่าวคำชมเชย ส่วนตัวแปรความวิตกกังวลเป็นจิตลักษณะด้านลบ ไม่ควรให้เกิดกับผู้เรียน หรือมีได้ในระดับต่ำเพราะจะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดี แต่ถ้ามีความวิตกกังวลมีระดับสูง จะทำให้มีผลเสียทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น ความวิตกกังวลอาจทำให้นอนไม่หลับ ซึ่งสามารถนำไปสู่ปัญหาสุขภาพอื่น ๆ เช่น ความเหนื่อยล้าและการทำงานที่ไม่เต็มประสิทธิภาพ ความวิตกกังวลอาจทำให้การคิดและการตัดสินใจไม่ชัดเจน ทำให้มีความยากลำบากในการแก้ปัญหาและการทำงานประจำวัน ดังนั้นความวิตกกังวลเป็นจิตลักษณะที่ต้องควบคุมให้อยู่ในระดับต่ำ โดยการปรับเปลี่ยนความคิด เสริมสร้างกำลังใจ และให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียน ซึ่งจิตลักษณะจะทำให้ผู้เรียนมีแรงขับเคลื่อนภายใน มีความปรารถนาแรงจูงใจและความมั่นใจในศักยภาพตนเอง มีจุดมุ่งหมายที่แน่วแน่ มีความสามารถในการกำกับตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเจออุปสรรคใดจะไม่ยอมแพ้ ทำให้ผู้เรียนทำงานได้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ การส่งเสริมสมรรถนะการวิจัย ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ด้านทักษะการวิจัย และด้านเจตคติต่อการวิจัย ทำให้นักศึกษาสามารถทำงานวิจัยสำเร็จและได้งานวิจัยมีคุณภาพสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง จากผลการวิจัยทำให้ได้องค์ความรู้ใหม่เป็นทางเลือกสำหรับผู้สนใจหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาผู้เรียนให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การกำกับตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเอง เพื่อพัฒนาสมรรถนะการวิจัยให้ดียิ่งขึ้น โดยผู้บริหารสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผน กิจกรรมหรือโครงการที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการวิจัย เน้นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง มีส่วนร่วมในชั้นเรียน กำหนดเป้าหมายความสำเร็จให้กับ

ผู้เรียน ให้ผู้เรียนเกิดความรู้เรื่องการวิจัย ทักษะทำการวิจัย และทัศนคติต่อการวิจัย และหาแนวทางในการพัฒนาจิตลักษณะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำองค์ความรู้เกี่ยวกับจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยผู้เรียน โดยให้การสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีกิจกรรมการส่งเสริมสมรรถนะการวิจัยอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A Social cognitive theory* (1st Ed.). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Bhiromrat, K. & Ruttanawarn, W. (2022). A study of classroom research competency of student teachers in teaching practices at the faculty of education, Suan Sunandha Rajabhat University. *Journal of Technical Education Development*, 34(123), 23-31. (in Thai)
- Boonchoo, K. (2017). *A study of self-regulation and self-efficacy on mathematics anxiety for students in A Middle School (Grade 6-9)*. Master's Thesis. Mahasarakham Rajabhat University. (in Thai)
- Boonpen, P. Chaijookul, Y. & Yolao, D. (2018). Research competency and the variables affecting successful research: a case study of National Research Universities. *Kasem Bundit Journal*, 19(1), 73-88. (in Thai)
- Coopersmith, S. (1981). *The antecedent of self-esteem*. Palo Alto, (1st Ed.). California: Consulting Psychologists.
- Danpradit, B. & Sontrirat, S. (2015). Self-regulation, adversity quotient, intrinsic motivation and academic success of Sophomores at Kasetsart University, Bangkok Campus. *J. of Soc Sci & Hum*, 41(1), 121-134. (in Thai)
- Govittayangkull, P. & Phutthima, B. (2023). Research-based learning management to promote research competency for graduate diploma teaching profession students, Lampang Rajabhat University. *Education journal Faculty of Education, Nakhon Sawan Rajabhat University*, 6(2), 29-38. (in Thai)
- Iamsaard, C. & Jansongsang, P. (2019). *The development of learning management model basing on contemplative education and coaching approaches to promote ability in classroom research of pre-service teachers*. Research report. Suratthani Rajabhat University. (in Thai)
- Kalunchai, K. (2017). *Effect of cognitive behavioral modification on test anxiety of ninth grade students*. Master's Thesis. Chulalongkorn University. (in Thai)
- McClelland, D.C. (1985). *Human motivation*. (1st Ed.). Chicago: Scott, Foresman.
- Nonsuwan, A. (2020). *Developing instructional model based on active learning approach and self-regulation to promote classroom research competencies for Thai Language teacher student*. Doctor of Philosophy Thesis. Khon Kean University. (in Thai)
- Office of the Education Council Ministry of Education. (2017). *The National Education Plan B.E. 2017 – 2036*. Bangkok: Prigwhan graphic
- Office of the Teachers Council of Thailand. (2013). *Teachers council regulations concerning professional standards, B.E. 2013* [Online]. Retrieved April 10, 2024, from <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/1986082.pdf>. (in Thai)
- Phusee-om, S. (2018). *Application of SPSS to analyze research data* (8^{ed} Ed.) Mahasarakham: Takasila Prining. (in Thai)
- Poonputta, A (2018). *Research competency development of students of teaching profession program at Rajabhat Maha Sarakham University through STEM education*. Research report. Mahasarakham Rajabhat University. (in Thai)
- Rungsaung, P. (2017). *The effect of group counseling on self-esteem of middle school victims of cyberbullying*. Master's Thesis. Chulalongkorn University. (in Thai)

- Saetang, P. (2019). *A study achievement motivation in mathematics and self-regulation using contemplative education activities*. Master's Thesis. Rajabhat Mahasarakham University. (in Thai)
- Seesakaew, A. (2019). *Enhancing achievement motivation in learning using cooperation for through active learning for Mattayomsuksa 2 Borabu Wittayakam*. Master's Thesis. Mahasarakham Rajabhat University. (in Thai)
- Wigomwayagorn, G. Wongrak, M. & Tipsorn, W. (2021). The study on psychological characteristics affecting public mind behavior of students at Thailand National Sports University, Bangkok Campus. *Humanity and Social Science Journal Ubon Ratchathani University*, 12(2), 201-219. (in Thai)